

Miguel Martinez.

David Kweksilber.

NEW COOL COLLECTIVE BIG BAND: MET

OP WEG NAAR
LOWLANDS

New Cool Collective Big Band. Ze spelen alles, overal en met iedereen. En wij maar dansen. Straks is de Amsterdamse bigband te zien op Lowlands, maar eerst ging Revu mee naar Denemarken. DOOR EUGÈNE BAAK / FOTOGRAFIE: HENRIK HILDEBRANDT

De hippe ballroom-tent van het Roskilde Festival in Denemarken. Die met de grote discobol, de prima cocktails en dat schandelijk overschot aan mooie mensen. Die waar de New Cool Collective Big Band de benen lостоetert. De enige Nederlandse band op het festival, negentien man sterk, trapt af met het opzwevende thema van *The Streets of San Francisco*. En ja, de zaal golft en kolkst.

"Da's echt zo'n publieksdingetje dat altijd werkt," weet arrangeur en pianist Willem Friede. Eerder vandaag hing hij backstage met bandleider en saxofonist Benjamin Herman tussen de strandstoelen. Herman: "Ja, net als *Stayin' Alive*, dat we graag als toegift doen. Of *The Hun*." Toch niet genoemd naar de populaire sexsite van dat mannetje uit Wervershoof? "Jawel. We stelden vast dat we dagelijks onafhankelijk van elkaar dezelfde webpagina's bezochten. Maar volgens mij heeft die gast geen weet van ons eerbetoen."

Wie het oeuvre van Friede en Herman wil bijhouden, moet welhaast met ze gaan

samenwonen. Solo, samen, met jazztrio's en -kwartetten tot het Metropole Orkest: de mannen spelen met alles en iedereen in Nederland samen. En winnen prijzen in een tempo waarin anderen vakanties boeken. Zo wordt New Cool Collective met derde plaat *Big* (1999) en vierde *Bring It On* (2002) genomineerd voor een Edison Jazz Award. Die van *Big* wordt verzilverd. "Terwijl we in het begin vooral zeikrecensies kregen," zegt Herman.

Dat begin is halverwege de jaren negentig, als Herman in een Amsterdamse danstent zijn sax live laat gieren over de plaatjes van dj Graham B. Voor die tijd een vrij ongebruikelijke combinatie. Daaruit groeit de achtkoppige New Cool Collective. "Maar ook dat liep niet of nauwelijks," herinnert Herman zich. "Wij zijn geen puristen, hè," vult Friede aan. "Van blaxploitation tot latinjazz en bop, het is voor het publiek altijd even wennen." Kennelijk moet de boodschap gewoonweg harder gebracht: met een ruime personeelsverdubbeling en onder de naam New Cool Collective Big Band loopt het plots wél storm. Nachtclub ►

'SOLO'S, JE DOET
ZE WEL OF JE
DOET ZE NIET. EN
WIJ DOEN ZE EH...
NOGAL WEL'

Rick Mol.

Benjamin Herman.

IEDEREEN, VOOR IEDEREEN

ROSKILDE
FESTIVAL

New Cool Collective op Roskilde. Achter de piano Willem Friede.

► Panama, dan de Amsterdamse thuishaven, zit iedere twee weken afgeladen vol. Herman: "Wij dachten: eindelijk, iedereen danst. Het werkt."

Achter een festivalkeet met jaargangen Roskilde-posters oefenen de blazers toonladders. Alsof je langs een conservatorium loopt. Eén van de mannen corrigeert omstandig het witte kraagje van de ander. Ondanks de brandende zon zitten sommigen al strak in het pak. Hermans definitie van cool -hij verschijnt later in het zwart met witte stropdas- begint met The Jam, de band van Paul Weller. "Ik zag ze spelen in Paradiso toen ik 12 jaar was. *Going Underground, That's Entertainment*, al die dingetjes. Ge-wel-dig stoer."

Een kwart eeuw verder versterkt Herman de blazerssectie van Paul Weller. Met Friede arrangeert hij *Studio 150*, de laatste soloplaat van *the modfather*. Herman: "Opnemen met Weller is heel bijzonder. Het hoeft allemaal niet strak. En fouten maken mag." Die zet Weller gewoon zachter in de eindmix? Friede: "Die laat hij er gewoon even hard in staan. Het gaat hem om de *vibe*." Herman: "Maar Weller keek wel een beetje beschaamd als hij een opname had goedgekeurd en wij zeiden: daar en daar zat je d'r nog naast. Hahaha." Een mooi moment om New Cool Collective "wit en mathematisch" te noemen, zoals in sommige internetverslagen. Het gebruikelijke

verwijt overigens, als blanken een *groove* dreigen neer te zetten. Herman reageert gestoken: "Wat? Waar stáán die recensies dan?" Dan gaat hij ze nu nog van het net halen. Vervolgens, met bravoure: "Allemaal kinnesine. Niemand is zoals wij. Wij hebben geen concurrentie. En gelukkig gaan steeds meer mensen dat zien."

Zo. Uit de ballroom klinkt ondertussen blijee Venezolaanse ska, anders viel hier een pijnlijke stilte. Pianist Friede lost het op: "Nou ja, wij leren ook bij. Neem bijvoorbeeld de Afrikanen." Vorig jaar toerde de groep door Oeganda. En in één dag namen ze een plaat op met Tony Allen, voormalig drummer van de legendarische Fela Anikulapo Kuti. Deze Nigeriaan, alweer acht jaar dood, geldt (samen met Allen) als de uitvinder van de afrobeat: een mix van Amerikaanse jazz, Afrikaanse ritmes en westerse popmelodietjes. Fela wordt wel eens verward met zijn zoon Femi, die vaders fakkel overnam. "Femi Kuti en z'n vrienden spelen gerust zes, zeven uur achter elkaar," zegt Friede vol bewondering. "Dan staan de drankjes voor die hele werkdag netjes op een rij klaar, maar toch. Westerse festivals als dit, waar ze één uur mogen opdraven, vinden ze stiekem een lachertje."

De sessies met powerhouse Tony Allen (hij is er straks ook bij op Lowlands) maakten nog méér indruk. "Spelen met hem is anders dan

alles wat we kennen. Met Kuti's drummer kun je lekker om de beat heen hangen." En dat bovendien lekker lang: de vijf songs met Allen op de nieuwe plaat *Trippin'* (2005) klokken zelden onder de negen minuten.

Sommige bandleden hebben inmiddels het vispantje leeg, een gerecht dat goed zal blijken voor een lichte voedselvergiftiging. Die laat nog even op zich wachten en de mannen kopen op het festivalterrein een malle puntmuts. Voor Herman. "Hier. Het schijnt dat jij de *main dude* bent." Best grappig als je weet dat ongeveer de héle bigband aan het conservatorium is afgestudeerd en ieder lid geldt als virtuoos op zijn instrument. Desondanks heerst backstage een schrijnend gebrek aan groupies. Pianist Friede: "We probéren het wel, maar op de een of andere manier eh... wil het maar niet lukken." Hij kijkt naar Herman. Die doet een geheimzinnig glimlachje en staat op om de setlist samen te stellen.

In de ballroom-tent heeft de band na opener *The Streets of San Francisco* al gewonnen. "Wat wás dat ook alweer?" vraagt een meisje dat nog geboren moest worden toen de serie met Michael Douglas en Karl Malden op tv liep. En dat was precies Hermans bedoeling, dank u. De bandleider is de kleinste op de eerste rij blazers en bedankt alvast de technici. Een muzikantentric: zo voelen de knoppen-draaiers zich gewaardeerd en blijven ze het

'WIJ ZIJN GEEN PURISTEN, HÈ. VAN BLAXPLOITATION TOT LATINJAZZ EN BOP, DAT IS EVEN WENNEN'

Van boven naar onder: gitarist Tim IJmaal, trombonist Frans Cornelisse, trompettist David Rockefeller, groepsfoto met geheel rechts staand Benjamin Herman.

hele optreden bij de les. Onder muzikanten in het publiek maakt een duel van pianist Friede met de percussionisten veel indruk. "Dat is nou een muzikaal gevecht!" En de strapatsen van blazer David Rockefeller: moeiteloos schakelt hij van zijn metalen klarinet naar de baritonsax en via de fluit terug. "Dat kan bijna niet," meent een muzikleraar op de eerste rij. We leren dat voor ieder instrument een ander type embouchure nodig is, simpel gezegd: de spanning van de lippen. Per instrument kost dat jaren en jaren oefening. Rockefeller is dus officieel verrekte goed.

Leuk en aardig, maar na een solo of tien weet je dat wel. Herman, eerder vandaag: "Solo's, je doet ze wel of je doet ze niet. En wij doen ze eh... nogal wel." Gevraagd naar de beste saxsolo's ooit, vliegen klassieke jazzplaten als Sonny Rollins' *Saxophone Colossus* en Coleman Hawkins' *Body & Soul* voorbij.

In de popwereld is het langer zoeken. "Wayne Shorter tegen het einde van Steely Dan's *Aja*," kiest Friede uiteindelijk. "En die knakker op *Don't Look Back* van Peter Tosh," roept Herman. "Sowieso al die Jamaicanen zijn goed." Bar en boos zijn dan weer de blazers van lounge-poppetje Sade. "Door die dame zijn in de jaren tachtig een hoop mensen slecht sax gaan spelen," doceert de bandleider.

Hermans eigen beginselverklaring van fijne cocktailpop is het nieuwe nummer *Ms. Wilson*, een percussierijk treffen tussen oosters aandoende blazers en een hink-stap-sprongbaslijntje. "Genoemd naar een Britse dame die we in Afrika tegenkwamen," vertelt hij. "Mevrouw Wilson leerde Oegandese kinderen Beatles-liedjes. Toen wij voorzichtig begonnen mee te spelen, riep ze: 'No drumming please!' Als wraak hebben wij in het *Ms. Wilson*-liedje heel veel drums gestopt."

Een heel gezellig soort wraak dan toch: op het podium leven de blazers zich uit in malle handgebaartjes en een vijfmans-wave. Bij New Cool Collective-klassiekers als *Klezz of '99* en *Lucoolmi* lijkt een tevreden dampend publiek te constateren: een Glenn Miller Orchestra voor de jaren nul, verkrijgbaar in alle maten.

Backstage hangen nog wat Afrikanen rond na een eerder optreden. Op tafel, tussen de rijstkommen, trommelen ze instemmend mee met de Nederlandse beats uit de ballroom. Kijk, dat had Herman dan weer graag gezien ■

Lowlands, 19, 20 en 21 augustus, Six Flags, Biddinghuizen. Zie ook www.lowlands.nl.

SCHNABEL COLLECTIVE

Bel gerust New Cool Collective met een goed voorstel. Wellicht zeggen ze ja. Drie andere verschijningsvormen van het eclectische gezelschap:

New Cool 103

Drummer Stefan Kruger van het in brasilectro gespecialiseerde trio Zuco 103 trommelde een tijd in New Cool Collective. Frontdame Lilian Vieira op haar beurt doet geregeld gastvocalen voor de mannen-in-strakke-pakken, die op hun beurt weer een remixje voor Zuco 103 verzorgen.

Oldschool New Cool

New Cool Collective's liefde voor soundtracks culmineert in 2004 voorlopig in een samenwerking met filmcomponist Lalo Schifrin. "Bij mijn weten de uitvinder van de achtervolgingsmuziek," aldus bandleider Benjamin Herman. Na deuren voor commercials, documentaires en de speelfilm *Zus & Zo*, wordt de groep op North Sea Jazz gedirigeerd door de jazzman die Hollywood ruim tweehonderd keer van muziek voorzag. Op held Schifrins' palmares staan onder meer *Bullit*, *Dirty Harry* en de tv-serie *Starsky & Hutch*. Het *Mission: Impossible*-thema: ook van hem.

Cool for hire

Het oudere VARA-beertje Paul de Leeuw maakt met *Duizel Mij* alweer zijn veertiende plaat. Aan de liedjes *De Grote Copyrette* en *Ik Zou Wel Eens Willen Weten* heeft New Cool Collective een bijdrage geleverd. Het is maar om aan te geven dat snobisme de mannen vreemd is: ook de onderkant van de markt wordt bediend.